

ГОРИСЛАВЕЦЬ О.О., магістрантка

Науковий керівник – **ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ НОВОУТВОРЕНЬ У ДРІБНИХ ДОМАШНІХ ТВАРИН

У статті представлено матеріали щодо поширення новоутворень к дрібних домашніх тварин. Так, вони вражали 12 кішок, що становить 29 % , 15 собак , відповідно 35 % , 13 гризунів – 31 % та 2 екзотичні тварини. Найбільшого розповсюдження мали пухлини молочної залози 43 % , менше в ділянці ротової порожнини та кінцівок, відповідно, по 15 % та найменше в ділянці черева, шиї та голови.

Ключові слова: новоутворення собаки, коти, гризуни, екзотичні тварини

Пухлина (tumor; синоніми: бластома, новоутворення) - надмірне, некоординоване з організмом патологічне розростання тканин, що триває після припинення дії причин, що його викликали. Пухлини складаються з якісно змінених клітин, що стали атиповими щодо диференціювання та характеру росту, що передають ці властивості своїм нащадкам. Основними ознаками новоутворення є атипія, автономне зростання та прогресія [1,2].

За відомостями деяких авторів точної інформації щодо частоти виникнення пухлин у собак немає [3]. Однак, як зазначає автор, посилаючись на досвід та консервативні оцінки, можна стверджувати, що в однієї з десяти собак протягом їхнього життя розвиватиметься пухлина.

Тому, метою нашої роботи було вивчити поширення новоутворень та розробити ефективні методи їх лікування.

Об'єктом досліджень послужили тварини, що надходили на прийом до ветеринарної клініки «Кот бегемот» місто Київ, що знаходиться за адресою вул. Ярославська,41. До них належали: собаки, коти, гризуни (фредка, хом'як, криса, моршак, кролик) різних порід, статевих та вікових груп та екзотичні тварини (піщанка та їжак) зі спонтанними пухлинами.

Пухлини нами зареєстровано у різних видів тварин, що свідчить про значну розповсюдженість цього процесу. Так, вони вражали 12 кішок, що становить 29 % , 15 собак , відповідно 35 % , 13 гризунів – 31 % та 2 екзотичні тварини. Найбільше вони вражали собак, гризунів та кішок, значної мірою менше екзотичних тварин, але це на нашу думку пов'язано з меншою кількістю їх на прийомі.

Нами зареєстровано новоутворення в ротовій порожнині, на молочних залозах, в черевній порожнині, в ділянці шиї, на кінцівках та в ділянці голови. Найбільшого розповсюдження мали пухлини молочної залози 43 % , менше в ділянці ротової порожнини та кінцівок, відповідно, по 15 % та найменше в ділянці черева, шиї та голови.

Новоутворення на молочній залозі зареєстровано у кішок, собак та гризунів по 6 випадків. Такі пухлини зареєстровані, лише у самок і ми це пов'язуємо з гормональними розладами, які виникають в організмі внаслідок того, що тварини не мали вагітності. Новоутворення були поодинокими або мали генералізовану форму.

У ротовій порожнині виявлено новоутворення у 6 тварин, зокрема, у собак 3 випадки, у kota, гризунів та екзотичних тварин по 1 випадку.

Новоутворення в ділянці кінцівок вражали м'які тканини і перебігали в переважній більшості по типу ліпоми. Нами зареєстровано 6 таких випадків, зокрема 3 у собак, 2 у гризунів та 1 у kota.

Новоутворення в ділянці черевної порожнини зареєстровано у 4 тварин, зокрема у гризунів 2 випадки та по 1 у собак та екзотичних тварин.

У ділянці шиї новоутворення зареєстровано у 2 гризунів, в 1 собаки та kota. Вони перебігали по типу ліпоми. Пухлини в ділянці голови спостерігали у 3 котів та однієї собаки

За період дослідження пухлинні утворення найчастіше (64,6%) діагностовано у жіночих особин. Така закономірність пов'язана з тим, що найбільше нами зареєстровано пухлин молочної залози, які вражають самок.

Заслуговує на увагу і поширення новоутворень в залежності від походження та ступеню злоякісності. За походженням нами виявлено пухлини сполучнотканинні, епітеліальні та змішані. Серед сполучнотканинних 17 було доброякісних, а лише 4 злоякісні.

Серед епітеліальних 12 доброякісних та 8 злоякісних. Також нами зареєстровано 1 злоякісну змішану пухлину.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Курс онкологии: пособие по онкологии /. – СПб.: издание СПбГПМА, 1999. 252 с.
2. Романчишен А. Ф., Жаринов Г. М. Онкология мелких домашних животных: учебное пособие /авт. сост.: Д.В. Трофимцов, И.Ф. Вилковський, М.А. Аверин и др. / под ред. Д.В. Трофимцова, И.Ф. Вилковского. М.: Издательский дом «НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА», 2017. 574 с.
3. Забежинский М.А., Суховольский О.К. Классификация опухолей домашних животных по системе TNM. Ветеринария. 1997. № 8. С. 37–40.

УДК:636.09:616-006

ІГНАТЕНКО О.О., магістр

Науковий керівник – **ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ РОЗРИВУ ПЕРЕДНЬОЇ ХРЕСТОПОДІБНОЇ ЗВ'ЯЗКИ КОЛІННОГО СУГЛОБУ У СОБАК

У статті представлені дані стосовно поширення діагностики та лікування розриву передньої хрестоподібної зв'язки колінного суглобу у собак. Техніку фіксації проводили трьома способами: біцепс-сарторіотранспозиції за методом Єфімова О.М., надверхівковий метод з використанням аутоотрансплантанту та аналогічний метод з проходженням через кістковий канал.

Ключові слова: хрестоподібні зв'язки колінного суглоба, собаки.

Пошкодження передньої або краніальної хрестоподібної зв'язки створює нестабільність колінного суглоба. Ця нестабільність з часом призводить до певних процесів деструкції, що пов'язані з остеоартрозом. Розриви і надриви передньої хрестоподібної зв'язки є однією з найбільш частих і головних причин розвитку остеоартрозу в колінному суглобі та причиною виникнення кульгавості на тазову кінцівку [1,2].

Розрив хрестоподібної зв'язки досить часто зустрічається у собак великих і гігантських порід. Як свідчать джерела наукової літератури, для лікування цієї патології використовується цілий ряд методик [3,4]. Це протезування хрестоподібної зв'язки лавсанової стрічкою, потрійна остеотомія великогомілкової кістки, стабілізація колінного суглоба власною тканиною, метод вирівнювання шляхом остеотомії плато великогомілкової кістки та багато інших.

Досліди проводились в умовах клініки «Доктор Вет» місто Біла Церква за період з 2017-2020 рік було прооперовано 16 собак з розривом передньої хрестоподібної зв'язки.

Розрив передньої хрестоподібної зв'язки найчастіше зустрічалися у таких порід, як африканського бурбуля – 28,6 % (6 гол.). добермана пінчера, стафордширського тер'єра, кане корсо, східноєвропейської вівчарки, ротвейлера, лабратора по 9,5 % та лайки, середньоазіатської вівчарки, чорного тер'єра по 4,8 %. У 36,5 % випадків відбувалось ушкодження медіального меніску. За ступенем розриву у 14,3 % відмічався частковий розрив, а у 85,7% повний розрив передньої хрестоподібної зв'язки. За типом розриву реєструвались 85,7 % одномоментних та 14,3 % поступових.

При розриві передньої хрестоподібної зв'язки відмічалось виражене доволі сильне кульгання тварин. У колінному суглобі виникав запальний процес, його спостерігали у 71,4%, але при давніх випадках у собак виникали дегенеративні зміни , що становило 28,6 % тварин.

Техніку фіксації колінного суглоба при розриві передньої хрестоподібної зв'язки у собак в умовах клініки «Доктор Вет» проводили трьома способами: біцепс-